

2 Bijenvolken op ons complex

Sinds kort mag ik, met een proef van 1 jaar, op mijn tuin (nr 109) bijen houden. Mijn kas heb ik wat verbouwd en daarin staan nu 2 kasten met bijen.

De voornaamste reden tegenwoordig om bijen te houden is de bestuiving van gewassen, vooral fruitbomen. Een bij vliegt naar de bloemen op zoek naar nectar. Nectar is plantensap, rijk aan suikers waarvan de bijen leven. Tijdens het opzuigen van die nectar raakt een bij de stuifmeelkorrels (pollen) van de meeldraden en brengt die over naar de stamper: de bestuiving heeft plaats gevonden! En dan kan de vrucht gaan groeien. Met zegt dat met bijen 50% meer bestuiving van de fruitbomen plaats vindt, dus er volgt ook 50% meer vruchtopbrengst! Hopelijk krijgt u ook dit jaar méér opbrengst van uw fruitbomen. Dat zou kunnen komen door mijn bijen. Echter, garantie kan ik u niet geven, want 2 kasten met bijen zijn te weinig voor onze tuin. Bovendien vliegen ze ± 3 kilometer in het rond. Dus wie weet waar ze landen?

Er is natuurlijk nog een andere reden om bijen te houden: dat is hun honing. Zij verzamelen nectar het hele voorjaar en zomer door. Eigenlijk veel meer dan dat ze het kunnen opeten. Van die overtollige nectar maken ze honing en slaan die op. Deze honing vormt de voedselvoorraad waarmee bijen de winter doorkomen. Maar wij mensen houden ook van honing. Op gegeven moment stelen we hun wintervoorraad, hun honing, want die vinden wij ook lekker en is ook nog heel gezond. Dus winnen van de honing is zeker ook een reden om bijen te houden.

“Mooi weer praatjes”, hoor ik u zeggen, “die bijen kunnen ook steken!” Ja, dat kunnen ze. Maar ik kan u geruststellen: bijen steken zelden. Waarom? Als ze steken gaan ze onherroepelijk dood! Bij steken laat de bij haar angel achter waardoor ze sterft. Een bij

kan dus slechts ÉÉNmaal steken. Dus ze bedenken zich wel drie keer voordat ze gaan steken, ja toch! Als u een bij in een bloem ziet neuzen, is het beter dat u rustig blijft. Niet met handen gaan zwaaien of slaan. En niet voor de bijenkast(korf) gaan lopen of staan. Dan wordt u zeker niet gestoken. Maar voor wespen moet men wel degelijk oppassen. Een wesp kan meerdere malen steken omdat ze de angel niet verliest (en ook niet dood gaat). Wespen zijn ook alleseters (omnivoren) en komen dus ook op uw boterham of glas bier af!

Wilt u meer weten of één en ander zien?

Als ik op de tuin ben, en dat is bijna dagelijks, bent u van harte welkom.

Stan Blazic, imker

Wat te doen als u door een bij of wesp gestoken wordt?

Het mag gerust gezegd worden dat bijen zelden steken. Zij kunnen slechts éénmaal steken en verliezen daarbij hun angel. De punt van de angel is voorzien van een haak waarmee de angel zich in de huid van het slachtoffer verankert. De bij moet zich met geweld losmaken van haar verankerde angel als ze weg wil vliegen. Daarbij blijft niet alleen de angel, maar ook een stuk van haar lijf in de slachtoffer achter. Zonder dat deel van haar lijf kan ze niet in leven blijven. Eigenlijk, als een bij steekt, pleegt ze gelijk zelfmoord. Daarom steken ze niet graag en slechts in de situaties als ze zich sterk bedreigd voelen. Van bijen hoeft u daarom niet veel te vrezen. Die zijn bezig om nectar op te zuigen en hebben u zelfs niet in de gaten. Komt u in de buurt van een bij, blijf rustig staan en ga die zeker niet weggagen door met uw handen te slaan of zwaaien. Dat ervaren bijen als bedreigend en dan kunnen ze gaan steken. Wat u ook niet moet doen is, gaan staan of lopen net voor de ingang van hun woning - bijenkast of korf. Dat stoort ze bij hun thuiskomst en kunnen ze steken! Mocht u toch door een bij gestoken worden, dan kunt u het beste rustig weglopen om te voorkomen dat meerdere bijen te hulp

schieten en gaan steken. Een bij die gestoken heeft, verspreidt een specifieke geur die de bijen in de buurt herkennen als oproep voor hulp. Dus enkele meters weglopen **en** de angel er uitwippen. Niet met de vingers de angel pakken en uittrekken; dan knijpt u het gifzakje dat vastzit aan de angel leeg in uw lichaam! De angel onderuit wippen met bijvoorbeeld een bankpasje of je nagel.

Daarentegen zijn wespen veel gevaarlijker voor de mens. Wespen steken ook, maar verliezen hun angel niet en gaan er dus ook niet aan dood.

Een wesp kan daarom meerdere malen steken. Bent u weleens gestoken, maar u zag geen angel? Dan bent u door een wesp gestoken. Daarbij zijn de wespen alleseters dus komen ze ook op uw boterham, glas bier enz. De wespen knagen graag aan hout en maken een pulp daarvan. Van dat pulp maken ze een nest. Vaak maken ze hun nest onder het afdak van uw huis of schuur. Als u een wespennest ziet, blijf daar zeker uit de buurt en bel de gemeente om het nest te komen opruimen.

Een wesp kunt u herkennen doordat zij gele en zwarte strepen dwars op haar achterlijf heeft, terwijl een bij licht- en donker bruine of zwarte strepen heeft.

Op gegeven moment wordt u toch gestoken - ongeacht of dat een bij of een wesp was - en u heeft mogelijk de angel eruit gewipt. Wat kan er dan gebeuren? Het is natuurlijk pijnlijk en de plek kan wat rood en licht opgezwollen worden. En na een half uurtje of een uurtje is dat allemaal weg. Dan bent u immuun tegen het gif van bijen/wespen. Maar de zwelling kan flink aangroeien en kan dagen gaan duren. U bent dan gevoelig voor het gif. Dat is voor u vervelend, maar voor uw gezondheid onschuldig. Thuis kunt u er koude kompressen op doen. Ijsklontjes gewikkeld in een doek kan ook. De zwelling zakt dan. Dit kunt u herhalen zo gauw de zwelling weer opkomt. Of naar de huisarts gaan en anti-histamine tabletjes vragen.

Maar, mocht u binnen 15 minuten na de steek duizelig worden, neigen tot flauwvallen, overgeven, moeilijk ademen, hartkloppingen krijgen e.d. dan bent u hoogstwaarschijnlijk allergisch voor het gif en dan blijft er niets anders over dan **112** bellen en aangeven dat u door een bij/west gestoken bent. Met bellen niet langer wachten, want voordat de ambulance er komt, kan het nog wel 1 kwartier duren en dan kan het voor u levensgevaarlijk worden!

Natuurlijk is het beste om de steek te voorkomen: dus blijf kalm en laat de beestjes rondvliegen; ze gaan vanzelf weg; de wesp (zwart-gele strepen op de achterlijf) wel goed in de gaten houden! Stan Blazic, imker